

**KESKI-POHJANMAAN KONSERVATORION  
TAITEEN PERUSOPETUKSEN  
TANSSIN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA**



Keski-Pohjanmaan Konservatorion kannatusyhdistys ry./ Johtokunta 26.9.2018

L 633/1998, A 813/1998 Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet OPH-2068-2017

Päivitys hyväksytty Keski-Pohjanmaan Konservatorion kannatusyhdistys ry:n hallituksen kokous 3.12.2024 § 88, voimaan 1.1.2025 alkaen.

# Sisälllys

|                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------|----|
| <b>1 OPPILAITOKSEN TOIMINTA-AJATUS</b>                            | 3  |
| <b>2 ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT</b>      | 3  |
| 2.1 ARVOT                                                         | 3  |
| 2.2 OPPIMISKÄSITYS                                                | 3  |
| 2.3 OPPIMISYMPÄRISTÖ                                              | 4  |
| 2.4. TYÖTAVAT                                                     | 4  |
| <b>3 TOIMINTAKULTTUURI</b>                                        | 4  |
| <b>4 OPINTOJEN RAKENNE JA LAAJUUS</b>                             | 5  |
| <b>5 OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET</b>                             | 6  |
| <b>6 VARHAISIÄN TANSSIKASVATUS JA TANSSIN VALMENTAVAT OPINNOT</b> | 6  |
| <b>7. PERUSOPINNOT</b>                                            | 7  |
| 7.1 PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET                                     | 7  |
| 7.2. OPINTOKOKONAISUUDET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET    | 8  |
| 7.2.1 Baletti                                                     | 9  |
| 7.2.2 Nykytanssi                                                  | 9  |
| 7.2.3 Tanssitietous ja valinnaiset opinnot                        | 9  |
| <b>8 SYVENTÄVÄT OPINNOT</b>                                       | 10 |
| 8.1 SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET                              | 10 |
| 8.2 OPINTOKOKONAISUUDET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET     | 11 |
| 8.2.1 Baletti                                                     | 11 |
| 8.2.2 Nykytanssi                                                  | 12 |
| 8.2.3 Tanssitietous ja valinnaiset opinnot                        | 12 |
| 8.2.4 Lopputyö                                                    | 12 |
| <b>9 OPPIMISEN ARVIOINTI</b>                                      | 13 |
| 9.1 ARVIOINNIN TOTEUTTAMINEN                                      | 13 |
| <b>10 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN</b>                            | 14 |
| <b>11 OPINTOJEN TUNNUSTAMINEN</b>                                 | 14 |
| <b>12 OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET</b>                        | 14 |
| <b>13 SAAVUTETTAVUUS</b>                                          | 15 |
| 13.1 SAAVUTETTAVUUS OPPILAAKSI OTTAMISESSA                        | 15 |
| 13.2 PEDAGOGINEN SAAVUTETTAVUUS                                   | 15 |
| 13.3 FYYSINEN SAAVUTETTAVUUS                                      | 15 |
| 13.4 TALOUDELLINEN SAAVUTETTAVUUS                                 | 15 |
| <b>14 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA</b>                             | 15 |

|                                                                                    |           |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>15 YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA .....</b>                                    | <b>16</b> |
| <b>16 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN .....</b>                                     | <b>16</b> |
| <b>17 TODISTUKSET.....</b>                                                         | <b>16</b> |
| <b>17.1 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PERUSOPINTOJEN TODISTUS .....</b> | <b>16</b> |
| <b>17.2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUS .....</b>          | <b>17</b> |
| <b>17.3 OSALLISTUMISTODISTUS .....</b>                                             | <b>17</b> |
| <b>18 OPETUSSUUNNITELMAN PÄIVITYKSET .....</b>                                     | <b>18</b> |

# 1 OPPILAITOKSEN TOIMINTA-AJATUS

Keski-Pohjanmaan Konservatorio on monipuolista ja laadukasta yksilö- ja ryhmäopetusta sekä taiteidenvälistä yhteistyötä toteuttava maakunnallinen taideoppilaitos. Konservatoriolla toteutetaan taiteen perusopetuksen musiikin ja tanssin laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä musiikkialan ammatillista toisen asteen koulutusta. Konservatorion toiminnassa on keskiössä oppimisen ja tekemisen ilo sekä luovuus ja osallisuus.

## 2 ARVOT, OPPIMISKÄSITYS, OPPIMISYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

### 2.1 ARVOT

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Keski-Pohjanmaan Konservatorion toimintaa ohjaavat arvot ovat:

- oppijalähtöisyys
- laatu ja vastuullisuus
- yhteistyö ja yhteisöllisyys

### 2.2 OPPIMISKÄSITYS

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

## 2.3 OPPIMISYMPÄRISTÖ

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Keski-Pohjanmaan Konservatorio on maakunnallinen oppilaitos, joka järjestää tanssin perusopetusta Kokkolassa oppilaitoksen jäsen- ja sopimuskuntien lapsille ja nuorille. Tanssin oppimisympäristöjä ovat päivittäisten opetustilojen lisäksi erilaiset esiintymiskohteet, konserttitalit ja tapahtumat niin maakunnan alueella, kuin myös valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Kulttuuriperinnöltään vahvalla toiminta-alueellamme tehdään monipuolista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Yhteistyömuodot laajentavat oppilaidemme mahdollisuuksia oppia, tehdä ja kokea tanssia kulttuurisesti rikkaassa ympäristössä ja vahvistavat alueemme asemaa kulttuurin edelläkävijänä.

## 2.4. TYÖTAVAT

Tanssin laajan oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppimäärän tavoitteet sekä niihin liittyvät oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Opetus perustuu vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Oppilaiden erilaisuus huomioidaan valittaessa työtapoja ja oppilasta tuetaan hänen omassa kehitysvaiheessaan ja omista lähtökohdistaan.

Ryhmäopetus tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen ilmaisuun, kokemukselliseen oppimiseen ja osaamisen osoittamiseen. Tanssinopetus tapahtuu ryhmäopetuksena, jossa jokainen oppilas huomioidaan sekä yksilönä että osana ryhmää. Lisäksi oppilaat saavat tilaisuuksia pienryhmä-, pari- ja omatoimiseen työskentelyyn. Työtapoja monipuolistetaan hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen toteutuksessa kiinnitetään huomiota sukupuolittuneiden asenteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

Toiminnassa pyritään joustavuuteen ja kiireettömyyteen sekä luomaan edellytykset aktiiviselle, itseohjautuvalle ja luovalle työskentelylle. Oppilasta kannustetaan luovuuteen, uskallukseen ja yhteistyöhön muiden kanssa. Häntä ohjataan tiedostamaan omaa oppimistaan ja kannustetaan vaikuttamaan siihen. Tanssia opiskellaan ryhmässä yhdessä kokien ja kokeillen sekä itsenäisesti toimien ja omaa toimintaa reflektoiden.

## 3 TOIMINTAKULTTUURI

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

## 4 OPINTOJEN RAKENNE JA LAAJUUS

Taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä koostuu perusopinnoista ja syventävistä opinnoista. Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti tämän kokonaisuuden laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopetuksen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Keski-Pohjanmaan Konservatoriolla perusopetuksen laskennallinen laajuus on 810 tuntia ja syventävien opintojen laskennallinen laajuus on 540 tuntia. Tämän opetusmäärän puitteissa tulee olla mahdollista saavuttaa opetussuunnitelman mukaiset perusopetuksen oppimäärän tavoitteet. Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on taiteen alalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen aikana oppilas syventää osaamistaan sekä suunnittelee ja toteuttaa opettajan ohjauksessa lopputyön.

Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa tanssin laajan oppimäärän opinnot voi tehdä pääaineena baletti ja sivuaineena nykytanssi. Opetusta annetaan myös muissa tanssitekniikkaa, -taidetta ja -tuntemusta tukevilla aineilla. Lukuvuodessa on 35 opetusviikkoa, joista kaksi voi olla projektiviikkoja. Projektiviikot voidaan määritellä lukuvuosittain, ja niiden aikana opetusta voidaan järjestää oppijoille lukujärjestyksestä poikkeavalla tavalla.

### PERUSOPINNOT 810 tuntia (30 op.)

Baletti (25 op.)

Nykytanssi (3 op.)

Tanssitietous ja valinnaiset opinnot (2 op.)

### SYVENTÄVÄT OPINNOT 540 tuntia (20 op.)

Baletti (13 op.)

Nykytanssi (3 op.)

Tanssitietous ja valinnaiset opinnot (2 op.)

Lopputyö (2 op)

## 5 OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Tanssin laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän tanssisuhteen syntymiselle. Tavoitteena on, että oppilas kehittää osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan. Opetus antaa valmiuksia tanssin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan omien tavoitteiden mukaiseen tanssiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla.

Tanssiin liittyvien taitojen kartuttamisen lisäksi opetus tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta ja taiteellista ilmaisukykyä. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään tanssin keinoin. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään tanssin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä. Näin oma tanssiharrastus voi asettua osaksi elävää ja toimivaa kulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

## 6 VARHAISIÄN TANSSIKASVATUS JA TANSSIN VALMENTAVAT OPINNOT

Ennen perusopintoihin hakeutumista tanssioppilas voi tutustua tanssin maailmaan varhaisiän tanssikasvatuksen ryhmissä sekä valmentavien opintojen ryhmissä. Varhaisiän tanssikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, tanssillisten valmiuksien, kehontuntemuksen ja itseluottamuksen kehittäminen. Myönteiset elämykset muodostavat pohjan hyvälle tanssisuhteelle ja myöhemmille tanssiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Opetuksen tehtävänä on herättää tanssin ilo ja tukea itseilmaisun ja itseluottamuksen kehittymistä turvallisessa oppimisympäristössä. Opetuksen kokemuksellisuutta ja elämyksellisyyttä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet.

### Varhaisiän tanssikasvatus

Opetus on 4-6 -vuotiaille lapsille tarkoitettua tavoitteellista tanssin varhaiskasvatusta, jolla luodaan pohjaa tanssin myöhemmille opinnoille. Opetukseen kuuluu lisäksi rytmiikan ja akrobatian opetusta, jotka tukevat oppilaan liikunnallista kehitystä ja musikaalisuutta. Varhaisiän opintojen jälkeen oppilas siirtyy valmentavaan opetukseen.

### Tanssin valmentava opetus

Tanssin valmentava opetus on tarkoitettu 7-9 -vuotiaille lapsille. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan tanssillisia perustaitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja, sekä antaa valmiuksia jatkaa laajan oppimäärän mukaisia tanssinopintoja.

Tanssin valmentavat opinnot on mahdollista aloittaa myös myöhemmällä iällä, jolloin opintojen edetessä ja taitojen karttuessa oppilaan on mahdollista pyrkiä taiteen perusopetuksen omaa tasoaan vastaavaan ryhmään. Opetusta tarjotaan baletissa ja nykytanssissa sekä mahdollisuuksien mukaan myös muissa tanssilajeissa.

## 7. PERUSOPINNOT

### 7.1 PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET

Tanssin perusopintojen tavoitteena on, että oppilas luo omakohtaisen, kokemuksellisen suhteen tanssiin ja sitä kautta sitoutuu pitkäjänteiseen työskentelyyn tanssin parissa. Tanssin perusopinnot kehittävät oppilaan kehonhallintaa, tanssin taitoja ja ilmaisullisia taitoja. Tavoitteet on ryhmitelty aihepiireittäin:

Hyvinvointi ja kehoallisuus

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Taito ja taide

Esiintyminen

#### Hyvinvointi ja kehoallisuus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- kokee tanssin iloa
- suhtautuu myönteisesti omaan kehoonsa ja sen haastamiseen
- oppii pitämään huolta kehostaan ja noudattamaan terveellistä elämäntapaa
- oppii asettamaan realistisia tavoitteita tanssin eri osa-alueilla.

#### Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- kunnioittaa omaa ja muiden kehoallista ilmaisua ja tanssia
- osaa toimia ryhmässä ja osallistua ryhmälähtöiseen luovaan, taiteelliseen prosessiin
- antaa tilaa toisille ja suhteuttaa oman liikkumisensa tilaan ja toisten liikkumiseen
- harjaantuu vastaanottamaan ja antamaan rakentavaa palautetta
- osaa sanallistaa ja jakaa kokemuksiaan tanssista ja taiteesta.

#### Taito ja taide

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- ymmärtää pitkäjänteisen ja tavoitteellisen työskentelyn merkityksen tanssitaidon kehittämisessä
- harjoittelee tanssilajiin liittyvää kehoallista artikulaatiota, motorisia taitoja ja ilmaisullisia laatuja sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- oppii hallitsemaan tanssilajille ominaista liikemateriaalia ja sanastoa
- avartaa tanssikäsitystään tutustumalla tanssitaiteen kulttuurisiin elementteihin ja ilmiöihin
- ymmärtää tanssin suhdetta muihin taiteisiin.

## Esiintyminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- osaa valmistautua esiintymistilanteisiin ja kantaa vastuuta omasta osuudestaan esityskokonaisuudessa
- harjaantuu toimimaan erilaisissa esiintymistilanteissa ja -ympäristöissä
- harjaantuu esiintymään sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä
- harjaantuu kokonaisvaltaiseen ilmaisuun

## 7.2. OPINTOKOKONAISUUDET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

Tanssin perusopintojen laajuus on Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa yhteensä 810 tuntia. Opinnot koostuvat pääaineen ja sivuaineen opinnoista, jotka etenevät taitotasolta toiselle. Tasolta toiselle edetään oppilaan edistymisen mukaan.

Opetuksen pääaine on baletti ja sivuaine nykytanssi. Pää- ja sivuaineen lisäksi opetusta annetaan mahdollisuuksien mukaan myös muissa tanssiopintoja tukevissa aineissa. Opetustuntien pituus ja viikoittainen määrä kasvavat opintojen edetessä.

Opetuksen keskeisiä sisältöjä ovat kehotietoisuutta ja hyvinvointia tukevat harjoitteet, jotka liittyvät muun muassa kehon linjaukseen, kineettisiin liikeketjuihin, lämmittelyyn ja palautumiseen. Opinnoissa perehdytään opettettavien tanssilajien tyyliin, tekniikkaan, liikesanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisullisiin laatuihin ja keholliseen artikulaatioon. Opetuksella rakennetaan samalla oppilaan myönteistä ja luontevaa kehosuhdetta.

Oppilas totuttelee itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä harjoitus- että esiintymistilanteissa ja harjoittelee kantamaan vastuuta itsestään sekä omasta osuudestaan ryhmän jäsenenä sitoutumalla säännölliseen treenaamiseen ja läsnäoloon. Oman harjoittelun lisäksi oppilas kehittää tanssitaidetuntemustaan tutustumalla erilaisiin tanssiteoksiin, ja seuraamalla tanssiesityksiä sekä osana opetusta että omalla ajallaan.

Keski-Pohjanmaan Konservatoriolla perusopintojen 810 tunnin laskennallinen laajuus muodostuu seuraavasti:

**PERUSOPINNOT 810 tuntia (30 op.)**

**Baletti (26 op.)**

**Nykytanssi (2 op.)**

**Tanssitietous ja valinnaiset opinnot (2 op.)**

### **7.2.1 Baletti**

Perusopintojen aikana oppilas harjoittelee pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti pääaineelle baletille ominaista tekniikkaa ja ilmaisua. Opetus perustuu klassisen baletin perinteeseen ja liikesanastoon sekä Vaganova-metodiin. Opinnoissa edetään taitotasolta toiselle siten, että seuraavan tason liikemateriaali rakentuu aiemmilla tasoilla opitulle.

Itsearviointi opettajan tuella on osa opintoja ja toimii pohjana oppilaan omia tavoitteita suunnitellessa.

Perusopintojen päätteeksi oppilas tekee baletin perustason taitosuorituksen, joka sisältää teknisen osan, ilmaisuosan ja tanssitietousosan. Taitosuorituksen sisältö on kuvattu tarkemmin tanssin opinto-oppaassa.

### **7.2.2 Nykytanssi**

Nykytanssin sekä muiden mahdollisten sivuaineopintojen tarkoituksena on tukea pääaineen opintoja, sekä syventää ja monipuolistaa oppilaan liikkeellistä ilmaisukykyä. Nykytanssi-sivuaineen opinnot suoritetaan yleensä perusopintojen kahden viimeisen vuoden aikana.

### **7.2.3 Tanssitietous ja valinnaiset opinnot**

Tanssitietoutta toteutetaan osana tanssitunteja sekä itsenäisesti opiskellen. Oppilas tutustuu tanssin historiaan, kulttuurisiin ilmiöihin, musiikin ja tanssin yhteyteen taiteenlajeina sekä tanssin erilaisiin muotoihin ja tyyleihin esimerkiksi katsomalla erilaisia tanssiesityksiä.

Pääaineen ja sivuaineen lisäksi opetusta annetaan mahdollisuuksien mukaan myös muissa tanssiopintoja vahvistavissa aineissa. Kehonhuolto on myös tärkeä osa opintoja pää- ja sivuaineen opetuksen yhteydessä koko perusopintojen ajan.

# 8 SYVENTÄVÄT OPINNOT

## 8.1 SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET

Syventävien opintojen tarkoituksena on pääaineen ja sivuaineen tietojen ja taitojen syventäminen, sekä oppilaan laajemman tanssitiedon ja -taidon kasvattaminen. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja toteuttaa opettajan ohjauksessa tanssin laajan oppimäärän lopputyön.

Syventävien opintojen tavoitteet on ryhmitelty aihepiireittäin:

Hyvinvointi ja kehollisuus

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Taito ja taide

Esiintyminen

### Hyvinvointi ja kehollisuus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tunnistaa tanssin vaikutuksia omalle hyvinvoinnilleen
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja haasteitaan
- osaa itse hakea tietoa hyvinvointiin ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista
- osaa rytmittää lepoa, ravintoa ja harjoittelua

### Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- kunnioittaa jokaisen yksilöllisyyttä, erilaisia näkemyksiä, ja kehollisen kokemuksen ainutlaatuisuutta
- osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti ryhmälähtöiseen luovaan prosessiin
- osaa sanallistaa tanssiteosten ja taiteen tuottamia kokemuksia ja omia tulkintojaan niistä
- kehittää kokonaisvaltaista tietoisuutta ryhmän yhteisestä liikkeellisestä tapahtumasta
- oppii tekemään itsearviointia ja vertaisarviointia rakentavasti

### Taito ja taide

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- osaa suunnata opiskeluaan ja asettaa itselleen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita
- syventää baletin ja nykytanssin kehollista artikulaatiota, motorisia taitoja ja ilmaisua sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- kehittää kehon ja mielen tietoisuutta ja hallintaa
- hakeutuu omatoimisesti taide-elämysten pariin sekä tutustuu joihinkin merkittäviin tanssiteoksiin
- ymmärtää tanssin olemusta ja suhdetta muihin taiteisiin ja yhteiskuntaan

## Esiintyminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- osaa valmistautua itsenäisesti esiintymistilanteisiin, ja kantaa oma-aloitteisesti vastuuta omasta roolistaan ja osuudestaan erilaisissa esiintymistilanteissa
- sovittaa ilmaisunsa esittämänsä teoksen tyyliin ja sisäiseen maailmaan
- kehittää omaa yksilöllistä luovuuttaan, ilmaisukykyään ja esiintymisvalmiuttaan
- oppii tanssiteoksen valmistamisessa vaadittavia taitoja ja tietoja ja ryhmätyöskentelytaitoja
- harjoittelee koreografian ja komposition suunnittelua ja toteuttamista
- saa kokemuksia ja tietoa mm. äänen ja visuaalisuuden merkityksestä tanssiteoksen osatekijöinä

## 8.2 OPINTOKOKONAISUUDET, SISÄLLÖT JA LASKENNALLISET LAAJUUDET

Tanssin syventävien opintojen laajuus on Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa yhteensä 540 tuntia. Opinnot koostuvat pääaineen (baletti) ja sivuaineen (nykytanssi) opinnoista, sekä lopputyöstä. Pää- ja sivuaineen lisäksi opetusta annetaan mahdollisuuksien mukaan myös muissa tanssiopintoja tukevissa aineissa sekä tanssitietoudessa. Kehonhuolto on myös tärkeä osa opintoja pää- ja sivuaineen opetuksen yhteydessä.

Syventävien opintojen laskennallinen laajuus 540 tuntia koostuu seuraavasti:

**SYVENTÄVÄT OPINNOT 540 tuntia (20 op.)**

**Baletti (13 op.)**

**Nykytanssi (3 op.)**

**Tanssitietous ja valinnaiset opinnot (2 op.)**

**Lopputyö (2 op)**

### 8.2.1 Baletti

Syventävien opintojen aikana oppilas laajentaa ja syventää perusopinnoissa hankittuja taitoja sekä harjoittelee tanssin suorituspuhtautta. Opetuksen keskeisiä sisältöjä ovat kehotietoisuutta ja hyvinvointia tukevat harjoitteet, jotka liittyvät muun muassa kehon linjaukseen, lämmittelyyn, palautumiseen ja rasitusvammojen ennaltaehkäisyyn. Tietous terveellisestä ravitsemuksesta ja levosta auttaa edistämään omaa hyvinvointia. Syventäviin opintoihin kuuluvat myös esiintymistilaisuuksiin liittyvä käytännöllinen tieto ja toiminta, kuten esiintymisjännityksen hallinta, sekä levon ja ravinnon merkitys esiintymiseen valmistautumisessa.

Syventävien opintojen aikana on mahdollisuus hakea lisäopetukseen, EK-ryhmäopetukseen, jota voidaan järjestää lahjakkaille ja motivoituneille oppilaille, jotka haluavat panostaa tavoitteelliseen baletin opiskeluun ja baletin myöhempisiin ammattiopintoihin. Tanssin lisäopetuksen ryhmiä, EK-opetusryhmiä, muodostetaan taitotasojen mukaan, ei iän mukaan.

### **8.2.2 Nykytanssi**

Nykytanssin sekä muiden mahdollisten sivuaineopintojen tarkoituksena on tukea pääaineen opintoja, sekä syventää ja monipuolistaa oppilaan liikkeellistä ilmaisukykyä.

### **8.2.3 Tanssitietous ja valinnaiset opinnot**

Tanssitietoutta toteutetaan osana tanssitunteja sekä itsenäisesti opiskellen. Oppilas syventyy valitsemansa aiheen kautta tanssin historiaan, kulttuuriin ilmiöihin, musiikin ja tanssin yhteyteen taiteenlajeina sekä tanssin erilaisiin muotoihin ja tyyleihin.

### **8.2.4 Lopputyö**

Syventävien opintojen päätteeksi oppilas tekee lopputyön, joka on samalla koko taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättösuoritus. Lopputyö sisältää teknisen osan, ilmaisuosan, tanssitietousosan ja portfolion. Oppilas suunnittelee ja toteuttaa opettajan ohjauksessa itse valitsemansa tanssinumeron, jota hän harjoittelee pääosin itsenäisesti omalla ajallaan. Oppilas dokumentoi lopputyön suunnittelu- ja valmisteluprosessin portfolioon, joka on yksi osa päättösuoritusta.

# 9 OPPIMISEN ARVIOINTI

## 9.1 ARVIOINNIN TOTEUTTAMINEN

Tanssin perusopinnoissa arvioinnin tarkoitus on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja kannustaa häntä itseohjautuvuuteen, oppimaan oppimiseen, vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnallisuuteen. Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan tanssiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa tanssin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja tukea häntä niiden saavuttamisessa. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arviointia tehtäessä huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

## 9.2 ARVIOINNIN KOHTEET

Tanssin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat:

- Hyvinvointi ja kehollisuus
- Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
- Taito ja taide
- Esiintyminen

## 9.3 ARVIOINNIN KRITERIT

Keski-Pohjanmaan Konservatoriossa arvioinnin kriteerit löytyvät oppilashallintojärjestelmästä tanssin yhteiseen tavoitetauluun kirjattuna. Oppilaat, huoltajat ja opettajat pystyvät tavoitetaulun avulla seuraamaan opintojen etenemistä.

## 9.4 ARVIOINTIMENETELMÄT

**Perusopinnoissa** oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää. Arviointia voidaan toteuttaa tanssituntien ja esiintymisten yhteydessä. Arviointi voi olla opettajan tekemän arvioinnin lisäksi myös opettajan ohjauksessa annettavaa vertaispalautetta tai oppilaan itsearviointia.

Oppilashallintojärjestelmässä on tanssin yhteinen tavoitetaulu, joka on taitotasolta toiselle etenevä jatkuvan palautteen ja arvioinnin työkalu. Tanssin yhteisen tavoitetaulun osa-alueiden omaksumista ja hallintaa arvioidaan yhdessä oppilaan ja opettajan kanssa tanssitunneilla lukuvuoden aikana.

Perusopintojen suorittamisen jälkeen oppilas saa perusopintojen todistuksen. Pääaineen opettaja kirjaa todistukseen palautteen oppilaan opinpolusta hyödyntäen tavoitetaulua ja tanssin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita: hyvinvointi ja kehollisuus, vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen, taito ja taide sekä esiintyminen.

**Syventävissä opinnoissa** arvioinnin tarkoituksena on tukea ja suunnata oppilaan tanssiopintoja ottaen huomioon oppilaan opinnoilleen ja lopputyölle asettamat tavoitteet. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään perusopetuksen arvioinnin toteutuksen tavoin itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet. Oppilashallintojärjestelmässä tanssin yhteinen tavoitetaulu ohjaa tavoitteiden asettelua, jatkuvan palautteen antoa ja arviointia. Oppilaan syventävien opintojen lopputyöstä kirjoitetaan palaute oppilashallintojärjestelmään lopputyön suorituksen yhteyteen.

Syventävien opintojen kokonaisuuden suorittamisen jälkeen oppilas saa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen, jossa on arvioinnit tanssin laajan oppimäärän arvioinnin kohteiden mukaisesti: hyvinvointi ja kehollisuus, vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen, taito ja taide, sekä esiintyminen.

## 10 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Oppimäärän yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yhteistyössä oppilaitoksen edustajan, oppilaan ja oppilaan huoltajan kanssa luodaan oppilaalle henkilökohtainen opetussuunnitelma. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Oppimäärän yksilöllistämisen edellytyksenä on, että huoltajat toimittavat konservatoriolle asiantuntijalausunnon oppilaan tilanteesta ja tuen tarpeesta.

## 11 OPINTOJEN TUNNUSTAMINEN

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

## 12 OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

**Varhaisiän tanssikasvatuksen ryhmiin sekä tanssin valmentavien opintojen ryhmiin** otetaan uusia oppilaita ilmoittautumisjärjestyksessä lukukauden alkaessa ja myös vapautuville paikoille kesken lukukauden.

**Tanssin perusopetukseen** on mahdollista hakeutua valmentavien opintojen ryhmistä, kun oppilas on saavuttanut riittävät tiedot ja taidot baletin aloittamista varten.

**Syventäviin opintoihin** pääsee siirtymään, kun perusopinnot on suoritettu. Syventäviin opintoihin voidaan ottaa myös muualla perusopinnot suorittaneita oppilaita. Tällöin tarvitaan perusopintojen todistus aiemmasta oppilaitoksesta. Syventävien opintojen aikana on mahdollisuus hakea

lisäopetukseen, EK-ryhmäopetukseen, esimerkiksi jos tavoitteena on ammattiopintoihin hakeutuminen.

**Paikkakunnalle muuttaville** lapsille ja nuorille, jotka ovat tehneet tanssin laajan oppimäärän mukaisia opintoja toisessa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän oppilaitoksessa, pyritään järjestämään mahdollisuus jatkaa harrastusta edelleen konservatoriolla. Huoltajat toimittavat konservatoriolle todistuksen lapsen aikaisemmista opinnoista.

**Aikuiset** voivat hakea oppilaaksi taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoihin, vaikka ensisijaisesti opetus on tarkoitettu lapsille ja nuorille. Aikuisia otetaan oppilaaksi resurssien salliessa.

## 13 SAAVUTETTAVUUS

### 13.1 SAAVUTETTAVUUS OPPILAAKSI OTTAMISESSA

Konservatorion oppilaaksi taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoihin voivat hakeutua kaikki konservatorion toiminta-alueella asuvat lapset ja nuoret ja resurssien salliessa myös aikuiset.

### 13.2 PEDAGOGINEN SAAVUTETTAVUUS

Monenlaiset oppijat ovat tervetulleita taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoihin. Kannustava ilmapiiri ja oppijan omien kiinnostuksen kohteiden huomioiminen opinnoissa on tärkeää. Opettajat ovat ammattipedagogeja ja hyödyntävät opetuksessa monipuolisia opetusmenetelmiä. Mikäli oppilaalla on haasteita oppimisessa esimerkiksi koulussa tai fyysisiä rajoitteita, toivomme huoltajien kertovan tästä tanssinopettajalle.

### 13.3 FYYSINEN SAAVUTETTAVUUS

Konservatorion tanssin opetusta järjestetään Kokkolassa Taidetalo Renlundilla. Kaikki tilat eivät valitettavasti ole täysin esteettömiä.

### 13.4 TALOUDELLINEN SAAVUTETTAVUUS

Konservatorio pyrkii huomioimaan perheiden mahdollisuudet harrastamiseen myöntämällä vuosittain vapaaoppilaspaikkoja perheiden taloudellisen tilanteen perusteella. Hakuaika vapaaoppilaspaikkoihin on syksyisin ja siitä tiedotetaan huoltajia tarkemmin syyslukukauden alkaessa. Oppilaamme ovat yhdenvertaisia stipendejä jaettaessa.

## 14 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN KANSSA

Huoltajat ovat tärkeä osa lapsen ja nuoren opintoja ja ovat aina tervetulleita seuraamaan opetusta ja konservatorion näytöksiä ja tapahtumia. Opettaja voi olla yhteydessä, mikäli opinnoista herää kysymyksiä. Oppilashallintojärjestelmästä huoltajat voivat seurata lapsen opintojen etenemistä taitotasolta toiselle. Oppilashallintojärjestelmän kautta myös tiedotetaan ajankohtaisista asioista.

Konservatorion tanssioppilailla on tukenaan vanhempainyhdistys, jossa huoltajat voivat olla mukana tukemassa harrastusta ja osallistumassa näytösten ja tapahtumien ideointiin ja järjestelyihin.

## 15 YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Konservatorio tekee yhteistyötä maakunnan alueella mm. koulujen, päiväkotien, seurakuntien ja eri yhdistysten kanssa. Kokkolassa tärkeitä yhteistyötahoja ovat mm. Centria-ammattikorkeakoulu, Mäntykankaan koulun musiikkiluokat, Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri, Rokkikoulu ja muut taiteen perusopetuksen toimijat. Myös tapahtumat kuten Kokkolan Talviharmonikka, Kälviän musiikkileiri, Lohtajan kirkkomusiikkijuhlat ja Kaustisen kansanmusiikkifestivaalit ovat vuosittain yhteistyön piirissä.

## 16 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. (Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) 7 § (muutettu lailla 1301/2013). Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja kehitetään edelleen. Opetussuunnitelman toimivuuden edellytyksenä on sen asettaminen jatkuvasti arvioinnin kohteeksi. Keskeinen toiminnan kehittämisen väline on oppilaitoksen itsearviointi, johon osallistuvat opettajat, opiskelijat, koko oppilaitosyhteisö ja sidosryhmät. Koordinoitu arviointi tähtää konservatorion koko toiminnan kehittämiseen.

## 17 TODISTUKSET

### 17.1 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PERUSOPINTOJEN TODISTUS

Oppilas saa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen opiskeltuaan perusopintoihin kuuluvat tanssin pääaineen ja sivuaineen opinnot, sekä tehtyään tanssin Taito 6 -tason taidonnäytteen.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
- kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut

palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman

- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot voi sisältää liitteitä.

## **17.2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUS**

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
  - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
  - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
  - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

## **17.3 OSALLISTUMISTODISTUS**

Mikäli oppilas keskeyttää opintonsa konservatoriolla tai tarvitsee opinnoista todistusta muusta syystä, hänen on mahdollista saada osallistumistodistus siihenastisista opinnoistaan. Tämän opintorekisteriotteen saa pyynnöstä konservatoriolta.

# 18 OPETUSSUUNNITELMAN PÄIVITYKSET

Keski-Pohjanmaan Konservatorion kannatusyhdistys ry./ Johtokunta 26.9.2018

L 633/1998, A 813/1998 Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet OPH-2068-2017

Päivitys hyväksytty Keski-Pohjanmaan Konservatorion kannatusyhdistys ry:n hallituksen kokous 3.12.2024 § 88, voimaan 1.1.2025 alkaen.

L 633/1998, A 813/1998 Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet OPH-2068-2017